

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-S.9612.3.3.2015

Warszawa, 30 listopada 2015 r.

**Pan
Edward Dąbrowski
Samodzielny Publiczny
Zakład Opieki Zdrowotnej
w Borowiu
ul. Garwolińska 9
08-412 Borowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (dalej ustawa o działalności leczniczej – Dz. U. z 2015 r., poz. 618, z późn. zm.) przeprowadzona została kontrola problemowa w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Borowiu (dalej SPZOZ), mieszczącym się przy ul. Garwolińskiej 9 w Borowiu.

Tematyka kontroli obejmowała wykonywanie świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie ciąży, porożenia w poradniach dla kobiet.

Kontrolą objęto badanie stanu faktycznego od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 30 lipca 2015 r., przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli ustalono, że podmiot zapewniał realizację świadczeń opieki medycznej kobietom w okresie ciąży oraz porożenia, poprzez systematyczną ocenę stanu zdrowia ciężarnych kobiet oraz płodu, kierowanie na specjalistyczne konsultacje lekarskie, identyfikację czynników

ryzyka okołoporodowego, propagowanie zdrowego stylu życia, praktyczne i teoretyczne przygotowanie do porodu, porodu, karmienia piersią oraz rodzicielstwa, a także wykonywanie badań kontrolnych w okresie porodu, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, porodu oraz opieki nad noworodkiem (dalej rozporządzenie w sprawie standardów opieki okołoporodowej – Dz. U. z 2012 r., poz. 1100). Świadczenia zdrowotne z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w ciąży realizowane były przez lekarza specjalistę w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz położną, posiadającą ukończony kurs kwalifikacyjny dla położnych środowiskowych rodzinnych. W dokumentacji podmiotu leczniczego zgromadzono dokumenty potwierdzające prawo wykonywania zawodu aktualnie zatrudnionego lekarza i położnej.

W SPZOZ zabezpieczono odpowiednie warunki lokalowe, kadrowe oraz sprzętowe umożliwiające właściwą organizację świadczeń z zakresu opieki okołoporodowej, zgodnie z wymogami ustalonymi w rozporządzeniu w sprawie standardów opieki okołoporodowej. Podmiot zapewniał możliwość wykonania badań ultrasonograficznych i kardiograficznych oraz pobieranie materiału do badań laboratoryjnych i cytologicznych, które wykonywane były poza SPZOZ, na podstawie umów zawartych z podwykonawcami.

Dla kobiet ciężarnych ustalone zostały plany opieki przedporodowej, zgodnie z wymogiem określonym w części IV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej. Plan opieki przedporodowej był odpowiednio modyfikowany przez osobę sprawującą opiekę prenatalną w zależności od sytuacji zdrowotnej kobiety ciężarnej.

Podmiot informował pacjentki o możliwości udziału w zajęciach przygotowujących do porodu, porodu, pielęgnacji noworodka oraz do roli rodziców, prowadzonych przez szkołę rodzenia funkcjonującą przy Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Pępek Świata” w Garwolinie. W placówce realizowane były także świadczenia promujące zdrowy styl życia, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki związanej z okresem ciąży i porodu oraz karmieniem naturalnym.

SPZOZ realizował świadczenia zdrowotne w miejscu zamieszkania lub pobytu położnicy. Opiekę poporodową sprawowała położna zatrudniona w komórce organizacyjnej pn. Gabinet położniczo-ginekologiczny, która wykonywała również świadczenia w POZ. Położna środowiskowo-rodzinna opieką patronażową objęła 357 położnic i 77 noworodków. Z analizy 20 skontrolowanych kart wizyt patronażowych wynika, że położna wykonała 4 – 6 wizyt

patronażowych. W czasie ww. wizyt położna oceniała stan zdrowia położnicy, relacje w rodzinie, warunki socjalno-bytowe oraz udzielała instruktażu na temat opieki nad noworodkiem, technik kąpieli, pielęgnacji skóry i kikutu pępownicy, a także motywowała do karmienia naturalnego i pomagała w rozwiązywaniu problemów związanych z laktacją.

W podmiocie umieszczono informację o prawach pacjenta, zgodnie z wymogiem określonym w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2012 r., poz. 159, z późn. zm.). Podmiot posiadał opracowane minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych, które uwzględniały kontrolowane komórki organizacyjne, zgodnie z wytycznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (dalej rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych – Dz. U. z 2012 r., poz. 1545). SPZOZ dysponował dokumentacją potwierdzającą sprawność techniczną aparatury i sprzętu medycznego wykorzystywanego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, do której posiadania i okazania organowi kontroli jest zobowiązany na podstawie art. 90 ust. 6, 7 i 9 ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 876).

Indywidualna dokumentacja medyczna pacjentek przechowywana była zgodnie z normami ustalonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (dalej rozporządzenie w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej – Dz. U. z 2014 r., poz. 177, z późn. zm.).

W poddanym badaniu okresie w Gabinetzie położniczo-ginekologicznym zarejestrowano 41 kobiet z rozpoznaną ciążą, w tym 20 kobiet we wczesnym okresie ciąży – do 10 tygodnia. Badaniu poddano dokumentację medyczną 7 pacjentek z udokumentowanym zakończeniem ciąży.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niewykonanie pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej:
 - u żadnej pacjentki nie wykonano badania krwi w kierunku różyczki, 3-krotnego badania czystości pochwy oraz badania KTG,
 - u 4 kobiet nie wykonano badania cytologicznego,
 - u 3 pacjentek nie wykonano posiewu z przedsionka pochwy i okolic odbytu w kierunku paciorkowców B - hemolizujących,

- u 2 kobiet nie wykonano dwukrotnego badania stężenia glukozy we krwi – na czczo i po doustnym podaniu 75 g glukozy,
 - u dwóch ciężarnych nie wykonano morfologii krwi,
 - u 1 pacjentki nie wykonano badania w kierunku toksoplazmozy,
 - u 1 ciężarnej nie wykonano badania w kierunku HIV,
 - u 1 pacjentki nie wykonano badania w kierunku HCV.
2. Nieudokumentowanie w 3 spośród 7 skontrolowanych przypadków wyników oceny położnicy przeprowadzonej przez lekarza w czasie wizyt kontrolnych w porożu. W dokumentacji odnotowano wyłącznie datę zgłoszenia się pacjentki oraz tydzień porożu. Takie działanie stanowi naruszenia ust. 5 część XIV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
 3. Nieprawidłowe prowadzenie indywidualnej dokumentacji medycznej – we wszystkich przypadkach stwierdzono brak oświadczenia pacjenta o upoważnieniu osoby bliskiej do uzyskiwania informacji o jego stanie zdrowia i udzielonych świadczeniach zdrowotnych, ze wskazaniem imienia i nazwiska osoby upoważnionej oraz danych umożliwiających kontakt z tą osobą, albo oświadczenia o braku takiego upoważnienia, co stanowi naruszenie § 8 pkt 1 rozporządzenia w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej.

Przedstawiając powyższe zobowiązuję Pana do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości a w szczególności do:

1. Wykonywania u wszystkich kobiet w okresie ciąży pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
2. Dokumentowania przez lekarza wyników oceny położnicy, zgodnie z wymogiem ustalonym w ust. 5 części XIV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
3. Prowadzenia dokumentacji medycznej zgodnie z normami ustalonymi w rozporządzeniu w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz rozporządzeniu w sprawie standardów opieki okołoporodowej.

W związku z ustaleniami dotyczącymi niewykonania u żadnej z kobiet ciężarnych badań diagnostycznych obejmujących badanie krwi w kierunku różyczki, badanie KTG, 3-krotne badanie czystości pochwy oraz niewykonania u części pacjentek ciężarnych badań diagnostycznych

obejmujących morfologię krwi, posiew z przedsionka pochwy i okolic odbytu w kierunku paciorkowców B – hemolizujących, badanie cytologiczne, badanie krwi w kierunku HIV, HCV, toksoplazmozy (IgG, IgM), badanie stężenia glukozy we krwi, pragnę szczególnie podkreślić, że w trosce o dobry stan zdrowia matki i dziecka oraz w celu wczesnego identyfikowania czynników ryzyka okołoporodowego i zminimalizowania powikłań okołoporodowych, należy objąć ww. świadczeniami profilaktycznymi wszystkie kobiety ciężarne pozostające pod opieką kierowanej przez Pana placówki.

Zgodnie ze stanowiskiem Departamentu Matki i Dziecka Ministerstwa Zdrowia z dnia 4 czerwca 2013 r., znak MZ-MD-L-073-4044-3/JC/13, uwzględniającym opinię konsultantów krajowych w dziedzinach położnictwa i ginekologii, chorób zakaźnych oraz epidemiologii – u wszystkich kobiet ciężarnych należy wykonywać badanie przeciwciał w kierunku różyczki. Zdaniem specjalistów wcześniejsze przebycie różyczki, jak również szczepienie przeciwko różyczce, nie gwarantuje utrzymania odpowiednio wysokiego miana przeciwciał zapewniającego pełną odporność w okresie ciąży.

Jednocześnie zobowiązuję Pana do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, z powołaniem znaku pisma WK-S.9612.3.3.2015, o sposobie realizacji zaleceń i wykorzystania wniosków pokontrolnych, niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Edyta Ostrowska
Dyrektor
Wydziału Kontroli

Do wiadomości:

Urząd Gminy w Borowiu
ul. Aleksandra Sasimowskiego 2
08-412 Borowie